Lietas Nr.C29248020
Lietas arhīva Nr. C-2480-20/29
ECLI:LV:RLPT:2020:0921.C29248020.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2020.gada 21.septembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese Anda Kraukle

rakstveida procesā izskatīja civillietu apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA" prasībā pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2020.gada 28.februārī saņemts prasītājas apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA" pieteikums pret atbildētāju SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par zaudējumu 3918,23 *euro* piedziņu

Prasības pieteikumā norādīts, ka starp prasītāju, kā apdrošinātāju un /pers. A/, kā apdrošinājuma ņēmēju tika noslēgts apdrošināšanas līgums un izsniegta ģimenes apdrošināšanas polise Nr.67681926, saskaņā ar kuru tika apdrošināts dzīvoklis /adrese/. Polises darbības termiņš no 2019.gada 5.septembra līdz 2020.gada 4.septembrim. Polises darbības laikā, t.i. 2019.gada 21.novembrī apdrošinājuma ņēmējs vērsās pie prasītājas ar atlīdzības pieteikumu par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, jo tika applūdināta dzīvokļa virtuve, gaitenis, istabas un vannas istaba.

Kopējais dzīvoklim noplūdes rezultātā nodarīto zaudējumu apjoms saskaņā ar sastādīto tāmi ir 3954,93 *euro*. Apdrošināšanas polisē noteikts pašrisks 140 *euro*. Prasītāja 2019.gada 4.decembrī izmaksāja /pers. A/ apdrošināšanas atlīdzību 3814,93 *euro*.

Prasības pieteikumā norādīts, ka daudzīvokļu nama /adrese/, pārvaldīšanas un apsaimniekošanas darbības veic atbildētāja. Ievērojot apstākli, ka ūdens noplūdes cēlonis atradās komunikāciju posmā, kas ietilpst kopīpašuma daļā – tas ir karstā ūdens stāvvadā, atbildētāja kā dzīvojamās mājas pārvaldnieks noplūdes brīdi bija atbildīga par šo kumunikāciju uzturēšanu, kā arī par to bojājumu rezultātā nodarītajiem zaudējumiem dzīvoklim Nr.43.

Prasība pamatota ar Apdrošināšanas līguma likuma 45.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.-6. pantu, Civillikuma 1635., 1652., 1753., 1756., 1775., 1779. pantu, Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumiem Nr.408., Ministru kabineta noteikumiem Nr.907 "Kārtība kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu", Ministru kabineta noteikumiem Nr. 907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" un 2010.gada 28.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.905. "Kārtība, kādā tiek plānotas un organizētas ar dzīvojamās mājas renovāciju un rekonstrukciju saistītās darbības" 2.punktu.

[2] Rakstveida paskaidrojumos tiesai, atbildētāja pret viņu celto prasību neatzīst, uzskata par nepamatotu un lūdz tiesu noraidīt to.

Atbildētāja norāda, ka lietas materiālos nav pierādījumu, kas ļautu secināt, ka bojājums ir radies tieši atbildētājas neattaisnojamas darbības - bezdarbības rezultātā. Atbildētāja dzīvojamās mājas uzturēšanas darba plānā 2019.gadam tika iekļāvusi pozīciju par karstā ūdens stāvvadu un dvieļu žāvētāju nomaiņu, kā arī norādījusi orientējošās izmaksas. Visu dzīvokļa īpašnieku pienākums ir piedalīties daudzīvokļu mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanā un apsekošanā, tostarp nodrošināt pārvaldīšanas uzdevumu izpildei nepieciešamo finansējumu, taču konkrētās mājas kopīpašnieki nav lēmuši par karstā ūdens stāvvadu nomaiņu.

Atbildētāja norāda, ka prasītāja izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību ir paviršī izvērtējusi pieprasītā zaudējuma atlīdzinājuma apmēru un samērojamību ar priekšmeta vērtību, un, ka nav iesniegti pierādījumi par remonta veikšanu applūdinātajā dzīvoklī. Nav bijusi pamatota arī tādu pozīciju kā darba alga un mehānisms iekļaušana zaudējumu atlīdzības summā, kā arī nav pamatots prasījums par fiksētās maksas par lietas administrēšanu tiesvedības procesā.

Attiecībā uz likumiskajiem nokavējuma procentiem atbildētāja norāda, ka pastāvot strīdam par maksājamo naudas summu, nav pamata maksāt nokavējuma procentus.

Ņemot vērā minēto, prasība noraidāma kā nepamatota.

[3] Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantā (spēkā no 2020.gada 10.jūnija) noteikto, civillietu tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja iespējams nodrošināt lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu un tiesa nav atzinusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Par civillietas iztiesāšanu rakstveidā tiesa laikus informē lietas dalībniekus, nosakot termiņu papildu paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai

Saskaņa ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2020.gada 16.jūnija rezolūciju mainīts civillietas izskatīšanas veids uz rakstveida procesu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta sesto prim viens daļu prasītājai un atbildētājai paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, izskaidrojot lietas dalībniekiem Civilprocesa likuma 74.pantā noteiktās pušu procesuālās tiesības (*lietas 67.-69.lapa*).

Ievērojot Civilprocesa likuma 56.[1] pantā nostiprināto prezumpciju, secināms, ka lietas dalībniekiem par lietas izskatīšanas laiku ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

[4] Tiesa, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļā.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu *tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā*, bet atbilstoši Civilprocesa likuma 8.panta pirmajai daļai *tiesa noskaidro lietas apstākļus, pārbaudot pierādījumus, kuri iegūti likumā noteiktajā kārtībā*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība*.

Savukārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, *pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse*.

[6] Tiesa no lietas materiāliem konstatē, ka /pers. A/ ir iegādājies apdrošināšanas polisi Nr.676819126, ar kuru apdrošināja dzīvokli /adrese/. Polises darbības laiks no 2019.gada 5.septembra līdz 2020.gada 4.septembrim (*lietas 22.-23.lapa*).

Pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu prasītājas pārstāvji 2019.gada 25.novembrī veica nopludināto telpu apskati, par ko tika sastādīts bojātā īpašuma apskates protokols (*lietas 26.-27.lapa)*.

Atbildētājas pārstāvis 2019.gada 26.novembrī veica telpu apsekošanu, par ko 2019.gada 28.novembrī tika sastādīts akts par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem. Aktā norādīts, ka apsekošanas laikā ir redzami sienu, griestu un grīdu bojājumi. Bojājumus izraisīja karstā ūdens stāvvada sūce korozijas ietekmē dzīvoklī Nr. 49.

Prasītājas uzdevumā speciālists /pers. B/ sastādīja remontdarbu tāmi Nr.907191 (*lietas 28.-29.lapa*), kurā konstatēts, ka izmaksājamās atlīdzības apmērs ir 3954,93 *euro*.

Saskaņā ar prasītājas 2019.gada 3.decembra lēmumu Nr.A907191-40500-01.2/19/1118194 (*lietas 30.lapa*), atrēķinot apdrošināšanas polisē noteikto pašrisku 140 *euro*, prasītāja 2019.gada 4.decembrī izmaksāja /pers. A/ apdrošināšanas atlīdzību 3814,93 *euro* (*lietas 31.lapa*).

Prasītāja šos 3814,93 *euro* kā zaudējumus lūdz piedzīt no atbildētājas.

[7] Saskaņā ar Civillikuma 1770. pantu ar zaudējumiem jāsaprot katrs mantiski vērtējams pametums, saskaņā ar Civillikuma 1771. pantu zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai nu tāds, kas vēl stāv priekšā; pirmajā gadījumā tas dod tiesību uz atlīdzību, bet otrajā uz nodrošinājumu, savukārt saskaņā ar Civillikuma 1772. pantu jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums. Civillikuma 1779. pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (*Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 2.aprīļa spriedums lietā Nr.SKC143/2008*).

Saskaņā ar Apdrošināšanas līguma likuma 45.panta pirmo daļu apdrošinātājam, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, ir subrogācijas tiesība, izņemot personu apdrošināšanas gadījumus.

Lietā nav strīda par to, ka atbildētāja ir nekustamā īpašuma /adrese/, apsaimniekotāja. Nodibināts, ka prasītāja cēlusi prasību par zaudējumu piedziņu no atbildētājas, kas radušies sakarā ar atbildētājas kā nama apsaimniekotājas pienākumu nepienācīgu pildīšanu

[8] Atbildētāja uzskata, ka, brīdinot dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekus par nepieciešamajiem remontdarbiem, veikusi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā noteiktās darbības dzīvojamo māju apsaimniekošanā un bojājums nav radies atbildētājas neattaisnojamas darbības vai bezdarbības rezultātā.

[8.1] Dzīvojamo māju pārvaldīšanas principus, dzīvojamo māju pārvaldīšanas procesā iesaistīto personu savstarpējās attiecības, tiesības, pienākumus un atbildību, kā arī valsts un pašvaldības kompetenci šajā jomā regulē Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums.

No Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6. panta pirmās daļas vārdiskā satura izriet, ka dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbības sadalītas divās grupās: 1) obligāti veicamajās (1.punkts), 2) citās (2. punkts).

Dzīvojamās mājas uzturēšana (fiziska saglabāšana) atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kā noteikts minētā panta otrās daļas 1. punktā, ir viena no obligāti veicamajām pārvaldīšanas darbībām. Savukārt šā panta trešajā daļā dots citu pārvaldīšanas darbību raksturojums, paredzot, ka pie tām pieder ar dzīvojamās mājas uzlabošanu, attīstīšanu un šim nolūkam nepieciešamo pasākumu ilgtermiņa plāna sagatavošanu saistītas darbības, kas tiek veiktas atbilstoši dzīvojamās mājas īpašnieka gribai un maksātspējai.

Saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6. panta piekto daļu Ministru kabinets izdod noteikumus par šā panta otrās daļas 1. punkta „a", „c" un „e" apakšpunktā minētajām obligāti veicamajām dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbībām, kā arī par kārtību, kādā tiek plānotas un organizētas ar dzīvojamās mājas renovāciju un rekonstrukciju saistītās darbības. Šo Ministru kabineta noteikumu prasības neattiecas uz viendzīvokļa mājām.

Atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 „Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" (turpmāk – Noteikumi Nr. 907) 2. un 3.punktam dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju (turpmāk – inženiertīkli) apsekošanu, tehnisko apkopi un kārtējo remontu (turpmāk – remonts) veic, lai nodrošinātu dzīvojamās mājas uzturēšanu (fizisku saglabāšanu) visā tās ekspluatācijas laikā un nepieļautu apdraudējuma iestāšanos. Dzīvojamās mājas, tās konstrukciju, kā arī tajā esošo iekārtu un inženiertīklu tehnisko stāvokli nosaka vizuālajā apskatē. Vizuāli neapskata dzīvojamās mājas konstrukcijas, kā arī iekārtu un inženiertīklu daļas, kurām būves tehniskā risinājuma dēļ nevar piekļūt. Vizuālās apskates faktu fiksē dzīvojamās mājas apsekošanas reģistrācijas žurnālā, kas ir mājas lietas sastāvdaļa.

Saskaņā ar Noteikumu Nr. 907 6., 13.2. un 13.3. punktu dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs. Reizi mēnesī veicama inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude ūdensapgādes sistēmai un kanalizācijas sistēmai.

Atbildētāja aktā par konstatētajiem bojājumiem (*lietas 24.-25.lapa*) ir norādījusi, ka tā piedāvāja iedzīvotājiem veikt uzkrājumu inženierkomunikāciju nomaiņai. Līdzekļi nomaiņai netika uzkrāti. Noteikumu Nr. 907 4.1. un 17.15. punkts, iztulkojot minētās normas kopsakarā, ļauj secināt, ka inženierkomunikāciju nolietojuma gadījumā jāveic ārpuskārtas remonts konstatēto bojājumu savlaicīgai novēršanai. Lēmumu par ārpuskārtas remontu pieņem pārvaldītājs (15.1.punkts), par kādu atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 1. panta 3. punktam atzīstams dzīvojamās mājas īpašnieks vai pārvaldnieks, kas ir tam pilnvarots.

[8.2] Lietā ir strīds par to, vai atbildētājai bija pienākums laikus novērst bojājumus karstā ūdens stāvvadā tā nepieļaujot zaudējumu nodarīšanu dzīvoklim.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 10.panta trešajā daļā un Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 2.punktā ietverts vispārīgs noteikums, ka pārvaldīšanas uzdevuma izpildei nepieciešamo finansējumu nodrošina dzīvokļa īpašnieks. Tomēr nedz minētajos likumos, nedz Noteikumos Nr. 907 nav reglamentēta pārvaldnieka rīcība gadījumā, kad, no vienas puses, konstatēti dzīvojamās mājas un tajā esošo iekārtu vai inženierkomunikāciju bojājumi, kas rada būtisku apdraudējumu, tādējādi prasot ātras un efektīvas darbības, lai avārijas situācija tiktu novērsta, bet, no otras puses, šādu ārpuskārtas

remontdarbu veikšanai trūkst finansiālā nodrošinājuma (*Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 9.novembra spriedums lietā Nr. SKC-264/2016*).

Tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā piemērojams Ministru kabineta 2017.gada 21 jūlija noteikumu Nr. 408 „Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 408) 2.punkts, kas reglamentē kārtību, kādā pārvaldnieks, t.i., atbildētāja, balstoties uz dzīvojamās mājas tehniskās apsekošanas rezultātā iegūto informāciju, noteic ar dzīvojamās mājas uzturēšanu saistītās izmaksas un aprēķina maksu par pārvaldīšanas pakalpojumiem nākamajam kalendāra gadam.

Tiesa atzīst par nepamatotiem atbildētājas iebildumus karstā ūdens stāvvada nemainīšanai dzīvokļa īpašnieku iniciatīvas un papildu finansējuma trūkumu dēļ.

Kā izriet no Noteikumiem Nr.408, tajos regulēta pārvaldnieka aprēķinātās pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas saskaņošanas ar dzīvokļu īpašniekiem procedūra nevis lēmuma par uzkrājumu veidošanu pieņemšanas kārtība. Prasība vērsta uz to, lai noskaidrotu, vai nolietotā karstā ūdens stāvvada maiņa bija atbildētājas obligāti veicama pārvaldīšanas darbība, ja dzīvokļu īpašnieki par to nav lēmuši un nav veikuši apsaimniekošanas uzkrājumus, tai skaitā karstā ūdens stāvvada nomaiņai.

Ārpuskārtas remontam, kura izmaksas sedzamas no saņemtajiem pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksājumiem, nav nepieciešams īpašs dzīvokļu īpašnieku akcepts. Tas, ka dzīvojamās mājas komunikācijas ir neapmierinošā stāvoklī un tāpēc ir nepieciešama tā nomaiņa, nenozīmē, ka pārvaldnieks būtu atbrīvojams no pienākuma veikt pasākumus komunikāciju nomaiņā un iespējamo ūdens stāvvadu plīsumu novēršanā. Šāda atziņa pausta Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 9.novembra spriedumā lietā Nr.SKC 264/2016, pārbaudot apelācijas instances tiesas sprieduma pareizību līdzīgā lietā par zaudējumu piedziņu no dzīvojamās mājas pārvaldītāja un pārvaldītāja pienākumu veikt pasākumus lokālu jumta bojājumu novēršanā, kas atzīti par obligāti veicamajām darbībām.

Atbilstoši Noteikumu Nr.408 21.punktam, ja dzīvojamai mājai ir radusies vai var rasties avārijas situācija, kas var apdraudēt personas dzīvību, veselību vai īpašumu, pārvaldniekam piešķirtas tiesības papildus noteiktajiem pārvaldīšanas maksājumiem pieprasīt un dzīvokļu īpašniekiem ir pienākums segt par ārpuskārtas remontu iztērētos līdzekļus. No minēto noteikumu tvēruma, neizriet nedz tas, ka jautājuma par avārijas situācijas novēršanu izlemšana ietilpst vienīgi dzīvokļu īpašnieku ekskluzīvā kompetencē, nedz arī tas, ka ārpuskārtas remonta neveikšanu attaisnotu līdzekļu trūkums.

Nav pamatoti atbildētājas iebildumi par to, ka, informējot dzīvokļu īpašniekus par komunikāciju slikto stāvokli, atbildētāja izpildījusi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā noteiktos pārvaldītāja pienākumus. Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums neparedz dzīvokļu īpašnieku brīdināšanu par komunikāciju tehnisko stāvokli. Savukārt Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 14. panta trešajā daļā noteiktais pienākums rakstveidā brīdināt dzīvojamās mājas īpašnieku par nepieciešamajiem steidzami veicamajiem pasākumiem dzīvojamās mājas pasargāšanai no bojāejas, sabrukuma vai izpostījuma, nav attiecināms uz brīdināšanu par komunikāciju tehnisko stāvokli.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrā daļas 1. punkta „d" apakšpunkts paredz pārvaldītāja pienākumu komunikāciju remontdarbus veikt kā ārpuskārtas remontu, neatkarīgi no tā, vai dzīvokļu īpašnieki par to ir vai nav lēmuši.

Atbildētāja, apsaimniekojot konkrēto nekustamo īpašumu, savus pienākumus veikusi tikai formāli, nepievēršot lielāku rūpību savu pienākumu pildīšanai, no kā izriet, ka atbildētājas bezdarbība ir pierādīta. Atbildētājai, rīkojoties pēc labākās gribas un kā krietnai saimniecei, tas ir, veicot mājas komunikāciju apsekošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tehniskās apkopes un kārtējos nepieciešamos remontdarbus, būtu bijušas visas iespējas nepieļaut un savlaicīgi novērst lietā pierādīto karstā ūdens stāvvada bojājumu.

[9] Atbildētāja iebilst izmaksātās apdrošināšanas summas apmēram, norādot, ka nav saprotams kādēļ tāmē ir iekļautas izmaksas par aprēķināto darba samaksu un izmantojamiem mehānismiem.

Kā tas secināms no sastādītā akta (*lietas 24.-25.lapa*), tad atbildētājas darbinieki tajā ir konstatējuši dzīvoklī nodarītos bojājumus.

Tiesa norāda, ka nepieciešamo līdzekļu apmērs, lai bojātā lieta atgūtu savu iepriekšējo stāvokli, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis esošās mantas samazinājums. Tādēļ vērtējot to, kādā apmērā atlīdzināmi zaudējumi, ir ņemams vērā tas, cik naudas līdzekļi ir ieguldāmi nepieciešamajos remontdarbos, lai atjaunotu dzīvokli tādā stāvoklī, kāds tas bija pirms saliešanas.

Pati atbildētāja neapstrīd faktu, ka dzīvoklim saliešanas gadījums ir radījis bojājumus. Lietā ir iesniegta tāme aprēķinam, kas kalpoja par pamatu prasītājai noteikt izmaksājamo naudas summu. Tiesai nav pamata apšaubīt tāmē veikto materiālu un nepieciešamā darba aprēķinu, lai atjaunotu dzīvokli tādā stāvoklī, kāds tas bija pirms tā saliešanas.

Tiesa atzīst, ka lietā konstatēti visi tiesību teorijā atzītie zaudējumu atlīdzības pienākuma priekšnoteikumi prasītājas prasījumam par zaudējumu 3814,93 *euro* piedziņai: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību.

Tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā pierādīta atbildētājas neattaisnojamā bezdarbība, neveicot karstā ūdens stāvvada nomaiņu, prasītājai radītie zaudējumi izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā un atbildētājas attieksme pret likumā noteiktajiem pārvaldnieka pienākumiem, kas ir cēloniskā sakarā ar prasītājai radītajiem zaudējumiem. Tā kā atbildētāja nav izpildījusi likumā noteikto pārvaldnieka pienākumu, tiesa atzīst, ka atbildētāja vainojama zaudējumu nodarīšanā dzīvokļa īpašniekam, kurš saņēmis apdrošināšanas atlīdzību no prasītājas. Savukārt prasītājai ir tiesības šo atlīdzību kā zaudējumus 3814,93 *euro* apmērā piedzīt no atbildētājas regresa kārtībā.

Līdz ar to prasība ir atzīstama par pamatotu un apmierināmu daļā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus 6% no simta gadā no parāda pamatsummas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

[10] Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas arī fiksēto maksu saskaņā ar Sadarbības līgumu Nr.01490-05-11 (*lietas 11.lapa*) 103,30 *euro* apmērā.

No lietas materiāliem redzams, ka 2011.gada 12.oktobrī prasītāja noslēgusi minēto sadarbības līgumu ar SIA "Julianus Inkasso Latvija", kura apņēmusies sniegt prasītājai pakalpojumus, kas ir saistīti ar kredītinformācijas nodrošināšanu un prasītājas debitoru parādu piedziņu, pārvaldīšanu un regresa atgūšanu.

Civillikuma 1776.pants noteic, ka cietušajam zaudējumu novēršanai jāveic tādi pasākumi, kas attiecīgajos apstākļos ir saprātīgi. Tiesību aizskārējs var prasīt atlīdzināmo zaudējumu apmēra samazinājumu tādā apmērā, kādā cietušais, ievērojot pienācīgu rūpību (1646.p.), varēja zaudējumus novērst, izņemot gadījumu, kad tiesību aizskārums izdarīts ļaunā nolūkā. Cietušajam ir tiesības prasīt to zaudējumu atlīdzību, no kuriem tam nav bijis iespējams izvairīties, veicot šā panta pirmajā daļā minētos pasākumus. Lietā esošie pierādījumi neapstiprina, ka prasītājai, vēršot regresa prasījumu pret atbildētāju, būtu bijusi nepieciešamība savu interešu pārstāvībai slēgt sadarbības līgumu ar citu juridisku personu, tā vietā, lai patstāvīgi vērstos ar pretenzijām un prasījumiem pret atbildētāju.

Tādējādi, tiesa secina, ka prasītāja varēja izvairīties no šādiem zaudējumiem. Pie minētajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka, pamatojoties uz Civillikuma 1776.pantā noteikto, prasība daļā par 103,30 *euro* piedziņu no atbildētājas ir noraidāma.

Tāpat prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas no zaudējumu summas 28,15 *euro* aprēķinātos likumiskos procentus par periodu no 2020.gada 3.janvāra līdz 2020.gada 18.februārim 0,01644% dienā par 45 dienām.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Konkrētajā gadījumā ir celta prasība par zaudējumu atlīdzību. Līdz ar to tiesai nav šaubu, ka pušu starpā nav noslēgts tiesisks darījums, tādejādi pienākums maksāt procentus neizriet no tiesiska darījuma.

Civillikuma 1759.panta pirmajā punktā ir noteikts, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā lietā strīds nav par parāda, bet par zaudējumu piedziņu, turklāt starp pusēm pastāv strīds, vai atbildētājai ir tiesisks pienākums atlīdzināt zaudējumus. Līdz ar to līdz strīda izšķiršanai nav nekāda tiesiska pamata uzskatīt, ka atbildētājai jau būtu iestājies samaksas pienākums. Nokavējuma procenti ir maksa par naudas vai cita kapitāla lietojumu pēc tam, kad iestājies maksājuma pienākums.

Judikatūrā, kas izveidojusies, iztulkojot tiesību normas par procentu saistības izcelšanos, atzīts, ka, pastāvot starp pusēm strīdam par maksājamo naudas summu, Civillikuma 1759.panta 1.punkts nav piemērojams (*skat. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 4.marta spriedumu lietā Nr.SKC-40/2016*).

Līdz ar to aprēķināto likumisko procentu piedziņa no atbildētājas par labu prasītājai nav pamata un šajā daļā prasība ir noraidāma.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram (..).

Prasītāja vēršoties tiesā ir samaksājusi tiesas izdevumus 397,87 *euro* apmērā. Tā kā prasība tiek apmierināta daļā, tad no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi 384,62 *euro* apmērā (96,67%).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu daļu taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Panta otrajā daļā noteikts, ka sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par desmit dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa atzīst, ka sprieduma labprātīgas izskatīšanas termiņš konkrētajā lietā nosakāms desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 97., 190., 193., 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļā.

Piedzīt no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, par labu Apdrošināšanas akciju sabiedrībai "BALTA", reģistrācijas numurs Nr.40003049409, zaudējumus 3814,93 *euro* un samaksātos tiesas izdevumus 384,62 *euro* apmērā, kopā 4199,55 *euro*.

Piedzītās summas samaksa veicama SIA "Julianus Inkasso Latvija" norēķinu kontā Nr.LV61HABA0551008868793.

Noteikt Apdrošināšanas akciju sabiedrībai "BALTA", reģistrācijas numurs Nr.40003049409, tiesības saņemt no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, par laiku no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās pamatparāda summas, ievērojot, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot kapitāla lielumu.

Noraidīt Apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA" prasību pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" daļā par likumisko nokavējuma procentu 28,15 *euro* un zaudējumu 103,30 *euro* apmērā piedziņu.

Noteikt SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Datums, kad spriedums ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma pasludināšanas datumu.

Spriedums pieejams tiesas kancelejā 2020.gada 21.septembrī.

Tiesnese A.Kraukle